

Innspill til etableringen av Bionova

Avfall Norge takker for muligheten til å komme med innspill til etableringen av Bionova.

Avfall Norge organiserer den norske gjenvinningsbransjen og deres interesser på tvers av geografi og sektorer. Vi representerer over 200 ulike virksomheter som jobber innen avfallshåndtering, gjenvinning og resirkulerte råvarer. Våre medlemmer er IKS'er/kommuner, private gjenvinningselskaper, returselskaper, gründere, leverandører og rådgivere.

Avfall Norge er enige i intensjonen med etableringen av Bionova med de merknadene som fremkommer av regjeringens budsjettforlik med SV i 2021, men ønsker likevel å påpeke noen utfordringer ved dagens virkemidler og komme med innspill til oppgaver Bionova bør ivareta.

Virkemiddelapparatet har gjerne ordninger som støtter oppunder enkelte formål, prosjekter eller aktører, og er ikke innrettet for å støtte opp under hele eller deler av verdikjeder som vil bidra til økt bruk av resirkulerte råvarer. Denne svakheten i måten virkemidlene er innrettet på kan forsinke eller utsette den tidskritiske overgangen til en mer sirkulær økonomi.

Bionova bør derfor kunne støtte prosjekter som går på å forbedre eller bygge hele verdikjeder for bruk av biologiske avfallsressurser. Prosjekter som skal bidra til en biobasert sirkulærøkonomi er ikke nødvendigvis enkeltstående maskiner, fabrikker eller selskaper, men hele verdikjeder bestående av nye og eksisterende bedrifter, kombinasjonen av nye og gamle prosessmetoder og innovativ bruk av sidestrømmer fra eksisterende produksjon. Klimagevinster og økt ressurseffektivitet kan også oppstå i andre/flere deler av verdikjeden enn de aktørene som er direkte involvert i prosjektet. Disse effektene kan derfor være krevende å beregne uten at det gjør dem mindre reelle eller viktige. Dette forholdet bør hensyntas ved utformingen av Bionovas virkemidler og kan bidra til å tette dette hullet i dagens virkemiddelapparat.

Produksjonen av biogass er et eksempel der man kan ta i bruk avfallsråstoff fra alle biologiske næringer for å produsere energi som kan erstatte fossile energikilder, og der man kan foredle biogjødsel fra biogassproduksjonen til en kvalitet som kan erstatte kunstgjødsel og torv. Men økt produksjon av biogass betinger et økt marked for biogassen, i f.eks transport, landbruk og industrisektoren. Innen disse sektoren er det eksempelvis ikke bygget ut tilstrekkelig infrastruktur for leveranse og bruk av biogass, noe som gir for høy risiko for en storstilt satsing på biogass hos transportører og vareeiere. For å lykkes ytterligere med økt produksjon og økt bruk av biogass/biogjødsel, må man se på hele verdikjeder som et prosjekt, og ha muligheten til å støtte dette.

Som et annet eksempel er terskelen i dag for høy for både produksjon av biogass og biogjødsel i landbruket, basert på egne avfallsressurser samt muligheten til å bruke biogass og biogjødsel i egen drift, fordi verdikjedene ikke er tilstrekkelig utbygd, teknologien er i for tidlig fase eller er for kostbar på grunn av for små volumer.

Samtidig er det et stort uforløst potensiale for bruk av avfallsressurser fra havbruk og landbruk dersom det blir mer lønnsomt å levere til biogassproduksjon. Dette er også et viktig bidrag for å nå målsettingene om utslipp av klimagasser innen mange sektorer samtidig som det vil gjøre Norge mer selvforsynt med både av fornybar energi og kritiske råvarer til landbruket og matproduksjonen.

I dag mangler Norge både nasjonale målsettinger for en sirkulær bioøkonomi, inkludert nasjonale mål for produksjon og bruk av biogass, samt koordinerte, kraftfulle virkemidler i hele verdikjeden for å oppnå målet. Vi mener Bionova bør kunne spille denne rollen.

Med hilsen
Cecilie Lind

Adm. dir.
Avfall Norge